

ANAMNESA – ZÁKLADNÍ PRINCIPY

Tomáš Kára

Struktura Interního oddělení NMB

- **Jednotka intenzivní péče (JIP)**
- **Standardní lůžkové jednotky**
 - Stanice A: metabolicko – diabetologická
 - Stanice B: kardiovaskulární
 - Stanice C: dlouhodobá péče
- **Ambulance**
 - Všeobecná – příjmová
 - Kardiologická
 - Angiologická
 - Interní
 - Nefrologická
 - Diabetologická
 - Lipidová
poradna/hypertenze/obesitologie
 - Endokrinologická
 - Onkologická
- **Specialisovaná pracoviště**
 - Echokardiografická laboratoř
 - Cévní ultrazvuk
 - Holter EKG, 24-hod.
monitoring TK
 - Bioimpedance
- **Další**

STRUKTURA STÁŽÍ

Přednáška + odborná praxe – klinické stáže & speciální metody

Klinické stáže

- **Jednotka intenzivní péče –
přístrojová technika +
echokardiografie**
- **Interna A (metabolická)**
- **Interna B (Kardio)**
- **Interna C (dlouhodobá
péče)**
- **Léčebna dlouhodobě
nemocných C**
- **Anestesiologicko –
resuscitační oddělení –
přístroje pro umělou plicní
ventilaci**

Speciální metody

- **Elektrofyzilogie**
- **Dialýza**
- **Endoskopie**
- **Zobrazovací metody -
RTG, CT, UZ**
- **Bioimpedance**

VSTUPNÍ VYŠETŘENÍ PACIENTA

- **ANAMNESA**
- **OBJEKTIVNÍ VYŠETŘENÍ**
- **ZÁKLADNÍ LABORATORNÍ A POMOCNÁ VYŠETŘENÍ**
- **SPECIALISOVANÁ VYŠETŘENÍ**

ANAMNESA

- Soubor údajů o zdravotním stavu nemocného od narození až do současnosti
- **ANAMNESA JE KLÍČOVOU SOUČÁSTÍ DIAGNOSTICKÉHO PROCESU**
- **SPRÁVNĚ ODEBRANÁ ANAMNESA = PŮL DIAGNOSY**
na základě odebraných údajů je lékaři v 50% jasné, čím nemocný trpí
- *Anamnesa přímá* – získaná přímo od nemocného
- *Anemnesa nepřímá* – získaná ze zdravotnické dokumentace nebo od jiných osob (například při těžkém klinickém stavu nebo alterované psychiky nemocného)
- Základní principy: KLID, ČAS, SOUKROMÍ, POZORNOST
- PŘEDSTAVENÍ SE PACIENTOVI, VYSVĚTLENÍ POSTUPU
- VYTVOŘENÍ DŮVĚRY MEZI PACIENTEM A LÉKAŘEM ČI JINÝM ODBORNÍKEM

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infeční“**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

RODINNÁ ANAMNESA

Pátráme po všech závažných onemocněních v rodině nemocného u

- Prarodičů
- Rodičů + jejich sourozenců
- Sourozenců nemocného
- Děti nemocného (ev. vnoučat)

Rodinná anamnesa má velký význam zejména pro zjištění **dědičných chorob** (například některé formy kardiomyopatií) a dále tzv. „**rodinné zátěži**“ – tedy vysokému výskytu chorob v rodině – například ischemické chorobě srdeční, cukrovky či hypertenze.

Poznámka: pokud některý z členů rodiny již zemřel, zaznamenáme věk, ve kterém došlo k úmrtí. Recentní úmrtí v rodině – velký stresový faktor – trigger pro některá onemocnění (například infarkt myokardu)

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infeční“**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

OSOBNÍ ANAMNESA ***(dřívější onemocnění)***

Zjišťujeme všechna závažnější onemocnění, které nemocný prodělal od narození do současnosti

- Onemocnění, včetně dětských nemocí**
- Očkování**
- Operace**
- Úrazy**

Jednotlivá onemocnění, operace a úrazy zapisujeme v chronologickém sledu, uvedeme rok výskytu.

Osobní anamnesa nám umožní získat zdravotní profil nemocného

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

FARMAKOLOGICKÁ ANAMNESA

- Zjišťujeme všechny léky, které pacient užívá **v současnosti**, včetně dávkování (dávka + kolikrát denně pacient lék užívá)
- Jakmile zjistíme léky, které pacient užívá v současnosti, pokusíme se zjistit, jakými léky byl pacient léčen **v minulosti** – tato informace je rovněž velmi cenná, neboť nás často může upozornit na výskyt závažných onemocnění, které nám pacient zapomněl sdělit při odebírání osobní anamnesy.

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

GYNEKOLOGICKÁ ANAMNESA

Zjišťujeme zejména:

- **Menses (menstruace) - nástup, pravidelnost, DATUM POSLEDNÍCH MENSES – TĚHOTENSTVÍ NEMOCNÉ – PREVENCE POŠKOZENÍ PLODU INDIKOVANÝM VYŠETŘENÍM/LÉČBOU**
- **Porody (počet, rok, fyziologický průběh?)**
- **Potrasy (počet, rok)**

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

PRACOVNĚ SOCIÁLNÍ ANAMNESA

Zjišťujeme zejména:

- **Jaké zaměstnání vykonává pacient v současnosti**
- **Jaká zaměstnání vykonával v minulosti**
- **Pátráme po možné expozici nemocného škodlivým vlivům – hluk, stres, toxické výpary, prachy (práce v lomech), atd.**

Typ zaměstnání nám současně umožní získat odhad o sociálním stavu nemocného.

V oblasti sociální anamnesy zjišťujeme typ bydlení nemocného a sociální vztahy - bydlí sám, s rodinou, atd.

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

FYSIOLOGICKÉ FUNKCE

Zjišťujeme:

- **Chuť k jídlu**
- **Tělesnou hmotnost (stabilní, VÁHOVÝ ÚBYTEK – možné onkologické onemocnění)**
- **Močení**
- **Stolice**
- **Spánek**
- **Další (např. zvýšené pocení)**

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

ABUSUS

Pátráme po užívání:

- **Alkohol**
- **Kouření**
- **Drogy**
- **Jiné návykové látky**

Zjišťujeme typ, frekvenci a délku užívání výše uvedených škodlivin

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

ALERGIE

- **Podrobně zjišťujeme výskyt jakékoli alergie a jejích klinických projevů**
- **Nezjištěná alergie – RIZIKO ANAFYLAKTICKÉHO ŠOKU – ŽIVOT OHROŽUJÍCÍ KOMPLIKACE**
- **Velmi důležité jsou zejména alergie na kontrastní látky a antibiotika**

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

ANAMNESA

- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Farmakologická**
- **Gynekologická**
- **Pracovně – sociální**
- **Fysiologické funkce**
- **Abusus**
- **ALERGIE**
- **„Tropická/infekční“ anamnesa**
- **NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ**

NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ (I)

Zjišťujeme souvislosti, které jsou důležité pro současné onemocnění:

- **Charakter obtíží**
- **Dobu jejich vzniku**
- **Pořadí, v jakém potíže vznikly**
- **Většina symptomů, kromě obecných (horečka, únava) zpravidla svědčí pro postižení určitého orgánu**
- **Zvláštní pozornost věnujeme BOLESTI A DUŠNOSTI**

NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ (II)

- **BOLEST**

- lokalizace
- charakter
- Intenzita
- Šíření
- Vyvolávající/spouštěcí faktory

NYNĚJŠÍ ONEMOCNĚNÍ (III)

- **DUŠNOST**

- akutní
- chronická
- vyvolávající faktory

V kardiologii rozdělujeme stupně dušnosti na třídy NYHA I – IV

New York Heart Association (NYHA) Klasifikace (základní charakteristika)

- I – bez omezení nebo při extrémní námaze
- II – omezení při větší námaze (schody > 2p., do kopce)
- III – omezení při běžné námaze (chůze po rovině)
- IV – potíže v klidu nebo při minim. námaze (chůze po pokoji, mluvení...)

New York Heart Association (NYHA) Klasifikace (Podrobnější – pouze pro informaci, není nutno znát)

NYHA	Definice	Činnost	VO _{2max} (orientačně)
Třída I	bez omezení činnosti; každodenní námaha nepůsobí pocit vyčerpání; palpitace nebo dušnost	nemocní zvládnou běžnou tělesnou aktivitu včetně rychlé chůze či běhu 8 km/hod	> 20 ml/kg/min
Třída II	menší omezení tělesné činnosti; každodenní námaha vyčerpává; způsobuje dušnost; palpitace	nemocní zvládnou lehkou tělesnou aktivitu, ale běžná již vyvolá únavu či dušnost	16–20 ml/kg/min
Třída III	značné omezení tělesné činnosti; již nevelká námaha vede k vyčerpání, dušnosti nebo palpitacím; v klidu bez obtíží	nemocní jsou dušní či unavení při základních činnostech jako je oblékání, mytí apod.	10–16 ml/kg/min
Třída IV	obtíže při jakékoliv tělesné činnosti invalidizují; dušnost nebo palpitace se objevují i v klidu	nemocní mají klidové obtíže a jsou neschopni samostatného života	< 10 ml/kg/min

VO_{2max} – maximální (vrcholová) spotřeba kyslíku

ANAMNESA

- Soubor údajů o zdravotním stavu nemocného od narození až do současnosti
- **ANAMNESA JE KLÍČOVOU SOUČÁSTÍ DIAGNOSTICKÉHO PROCESU**
- **SPRÁVNĚ ODEBRANÁ ANAMNESA = PŮL DIAGNOSY**
na základě odebraných údajů je lékaři v 50% jasné, čím nemocný trpí
- *Anamnesa přímá* – získaná přímo od nemocného
- *Anemnesa nepřímá* – získaná ze zdravotnické dokumentace nebo od jiných osob (například při těžkém klinickém stavu nebo alterované psychiky nemocného)
- Základní principy: KLID, ČAS, SOUKROMÍ, POZORNOST
- PŘEDSTAVENÍ SE PACIENTOVI, VYSVĚTLENÍ POSTUPU
- VYTVOŘENÍ DŮVĚRY MEZI PACIENTEM A LÉKAŘEM ČI JINÝM ODBORNÍKEM

Děkuji vám za pozornost